

Sygn. akt IV U 153/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalański
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 stycznia 2017r. w S.

odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 11 stycznia 2016 r. (Nr (...))

w sprawie Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala Z. K. prawo do emerytury od dnia (...)r.

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz Z. K. 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 153/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748 ze zm.) w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił Z. K. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja z 11.01.2016r., k. 37 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony Z. K., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazano, że w okresie zatrudnienia w Odlewni (...) w S. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę spawacza, którą należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach (odwołanie, k. 1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując przepisy prawa i argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie, k. 6-7 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. K. w dniu (...) ukończył 60 lat. W dniu 26 listopada 2015r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy przyjął za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999r. staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat, w tym 16 lat, 1 miesiąc i 26 dni okresów składkowych, 6 miesięcy i 25 dni okresów nieskładkowych oraz 10 lat, 5 miesięcy i 12 dni uzupełniających okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie uwzględniono okresów zatrudnienia wnioskodawcy w Odlewni (...) od 20.11.1975r. do 30.11.1978r. (ponieważ w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 4.01.2002r. zakład nie określił charakteru pracy zgodnie z w/w rozporządzeniem Rady Ministrów), od 19.11.1986r. do 31.05.1987r. (ponieważ w świadectwie pracy z 31.07.2001r. zakład pracy określając stanowisko pracy nie powołał się na zarządzenie lub uchwałę resortową, nie został określony charakter pracy w myśl powołanego rozporządzenia, a także dokument nie zawiera informacji, czy praca wykonywana na stanowisku spawacza miała charakter stały), od 1.09.1987r. do 31.12.1998r. (ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, a uzyskane w wyniku wyroku Sądu z dnia 20.03.2002r. sprostowanie świadectwa pracy nie stanowi dowodu potwierdzającego wykonywanie pracy w szczególnych warunkach). Zaskarżoną decyzją z dnia 11 stycznia 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury, gdyż na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja z 11.01.2016r., k. 37 akt emerytalnych).

Ubezpieczony Z. K. był zatrudniony w Odlewni (...) w S. w okresach od 21 października 1974r. do 30 listopada 1978r., a później od 5 listopada 1986r. do 31 lipca 2001r., w tym w okresie od 1 czerwca 1987r. do 31 sierpnia 1987r. przebywał na urlopie bezpłatnym. Wnioskodawca w okresie od 21 października 1974r. został skierowany na szkolenie zawodowe w Hucie (...) na stanowisku spawacza elektrycznego, a następnie od 8 września 1975r. został przeniesiony do pracy w (...) w K. również na stanowisko spawacza. Po kilkudniowym wprowadzeniu wnioskodawca stale zajmował się spawaniem odlewów. Od 20 listopada 1975r. kontynuował pracę jako spawacz w Odlewni (...) w S. w dziale W-16. Umowa o pracę zawarta od dnia 21 października 1974r. została rozwiązana z dniem 30 listopada 1978r.

Z. K. posiada uprawnienia do spawania elektrycznego od dnia 7 lutego 1975r., a także do spawania gazowego od 26 lutego 1988r.

Ubezpieczony został ponownie zatrudniony w w/w zakładzie pracy od 5 listopada 1986r. na stanowisku spawacza najpierw na podstawie umowy o pracę na okres próbny, później od 19 listopada 1986r. uzyskał umowę o pracę na czas nieokreślony. W dokumentach pracowniczych stanowisko ubezpieczonego określano jako „ślusarz-spawacz” albo „spawacz”. Od dnia 1 sierpnia 1991r. Z. K. powierzono obowiązki ślusarza-spawacza. Z dniem 1 stycznia 1999r. ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko hartownika. W okresie od dnia 1 września 1987r. do dnia 31 grudnia 1998r. wnioskodawca wykonywał pracę spawacza niezależnie od tego, jaką nazwę miało jego stanowisko pracy w dokumentacji pracodawcy. Wniosek o zmianę stanowiska pracy ubezpieczonego od 1 sierpnia 1991r. uzasadniony był potrzebą wykonywania prac spawalniczych łącznie z pracami ślusarskimi. Ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wyłącznie czynności spawalnicze, nie świadczył pracy ślusarza.

Syndyk masy upadłości Odlewni (...) w S. wystawił Z. K. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 4 stycznia 2002r., z którego wynika, że w okresie od dnia 20 listopada 1975r. do 30 listopada 1978r. na stanowisku spawacza wykonywał prace wymienione w wykazie A dziale XIV poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 marca 2002r. (sygn. akt IV Pa 20/02) Syndyk masy upadłości Odlewni (...) w S. został zobowiązany do sprostowania świadectwa pracy Z. K. z dnia 31 lipca 2001r. w punkcie 8 tego świadectwa przez zamieszczenie wzmianki, że w okresie od dnia 1 września 1987r. do 31 grudnia 1998r. Z. K. wykonywał pracę w szczególnych warunkach w zawodzie spawacza wymienioną w dziale XIV pkt 12 wykazu A stanowiącego załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów.

Dotychczas ten punkt świadectwa pracy zawierał informację, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach w okresie od 19 listopada 1986r. do 31 maja 1987r. na stanowisku spawacza oraz w okresie od 1 stycznia 1999r. do 31 lipca 2001r. na stanowisku hartownika ujęte w wykazie A, Dziale XIV poz. 12 oraz Dziale III poz. 23 w/ w rozporządzenia.

Z. K. nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego, aktach osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Odlewni (...) w S. oraz aktach sprawy, a także na podstawie zeznań świadków J. P. (k. 28v akt sprawy), S. Ś. (k. 29 akt sprawy), M. C. (k. 39v akt sprawy) i R. K. (k. 39v akt sprawy), jak również zeznań ubezpieczonego (k. 40 akt sprawy), które są w całości spójne i wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego Z. K. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 j.t.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999 r., osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl powołanego wyżej art. 32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art. 27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku, jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Poza sporem pozostawało, że wnioskodawca osiągnął wymaganą ustawą wiek w dniu 12 listopada 2015r., spełnił przesłankę „ogólnego” stażu pracy, wykazując 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych uzupełnionych pracą w gospodarstwie rolnym, jak również nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił, że ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia w Odlewni (...) w S. świadczył pracę spawacza elektrycznego, innych prac wówczas nie wykonując. Potwierdziły to zarówno spójne zeznania świadków i ubezpieczonego, jak i dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych wnioskodawcy. Podkreślenia wymaga, że o zaliczeniu pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach nie decyduje nazwa stanowiska ujęta w angażach, lecz faktycznie realizowane obowiązki pracownicze. Do stażu pracy w szczególnych warunkach należało zatem zaliczyć okresy pracy od 20 listopada 1975r. do 30 listopada 1978r. (3 lata i 10 dni), od 19 listopada 1986r. do 31 maja 1987r. (6 miesięcy i 12 dni) oraz od 1 września 1987r. do 31 grudnia 1998r. (11 lat i 4 miesiące), które to zostały wyszczególnione w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 4 stycznia 2002r. oraz w punkcie 8 świadectwa pracy z dnia 31 lipca 2001r. po sprostowaniu go

wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 20 marca 2002r. (sygn. akt IV Pa 20/02). Niewątpliwie w okresie od dnia 1 września 1987r. do dnia 31 grudnia 1998r. wnioskodawca wykonywał pracę spawacza niezależnie od tego, jaką nazwę miało jego stanowisko pracy w dokumentacji pracodawcy. Należy nadto zauważyć, iż Z. K. w Odlewni (...) w S. był zatrudniony od dnia 21 października 1974r., lecz początkowo został skierowany do pracy w Hucie (...) celem przygotowania do zawodu na stanowisku spawacza elektrycznego, później zaś przeniesiono go do (...) w K.. Umowa o zatrudnienie i szkolenie zawodowe z dnia 18.10.1974r. znajdująca się w aktach osobowych oraz zeznania ubezpieczonego i świadków J. P., M. C. i R. K., potwierdziły, iż w okresie od 21 października 1974r. do 19 listopada 1975r. wnioskodawca nie był zatrudniony jako uczeń zawodu, ale jako pracownik, który był jednocześnie szkolony zawodowo. Ubezpieczony wskazał, iż po kilkudniowym szkoleniu w Hucie (...) w O. od razu rozpoczął pracę spawacza, a w K. zajmował się spawaniem odlewów. Co za tym idzie również ten okres należało zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Ponowne zatrudnienie Z. K. w Odlewni (...) w S. nastąpiło od dnia 5 listopada 1986r., co prawda do dnia 18 listopada 1986r. była to umowa o pracę na okres próbny, lecz okoliczność ta nie stoi na przeszkodzie, by uznać, iż już od w/w daty wnioskodawca świadczył pracę spawacza i była ona wykonywana stale oraz w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Wobec powyższego okresy zatrudnienia ubezpieczonego w Odlewni (...) w S. od 21 października 1974r. do 30 listopada 1978r. (4 lata, 1 miesiąc i 9 dni), od 5 listopada 1986r. do 31 maja 1987r. (6 miesięcy i 26 dni) oraz od 1 września 1987r. do 31 grudnia 1998r. (11 lat i 4 miesiące) należało zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach. Wyłączeniu podlegał okres urlopu bezpłatnego od dnia 1 czerwca 1987r. do 31 sierpnia 1987r. Wymienione okresy zatrudnienia ubezpieczonego podlegały zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach, gdyż wówczas Z. K. wykonywał pracę spawacza, odpowiadającą rodzajowo pracom określonym w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w którym w wykazie A Dziale XIV poz. 12 ujęto prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym. Tym samym wszystkie uwzględnione okresy zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku spawacza na dzień 1 stycznia 1999r. wyniosły ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Sąd miał przy tym na uwadze, że okresy wykonywania pracy po dniu 31.12.1998r. nie są brane pod uwagę przy ustalaniu prawa do świadczenia emerytalnego w myśl art. 184 w/w ustawy, ponieważ staż pracy uprawniający do w/w świadczenia liczony jest na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. 1 stycznia 1999r.

Całokształt okoliczności niniejszej sprawy pozwolił zatem uznać, że Z. K. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do tego świadczenia określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia (...), tj. od dnia osiągnięcia przez niego 60-tego roku życia.

O kosztach procesu Sąd orzekł, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art.98 § 1 i 3 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800) w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania w danej instancji.